

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **I.**, bývajúcej v O., zastúpenej JUDr. A., advokátkou so sídlom v S., proti odporkyni **D.**, bývajúcej v O., **o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 15 C 16/2004, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2008 sp. zn. 11 Co 23/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Senica rozsudkom z 15. novembra 2006 č.k. 15 C 16/2004-51 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 500 000 Sk. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Advokátovi navrhovateľky JUDr. D. priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 40 592 Sk, ktoré znáša štát.

Krajský súd na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 30. januára 2008 sp. zn. 11 Co 23/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti závislého výroku o nepriznaní náhrady trov konania odporkyni potvrdil. V časti o náhrade trov konania štátu odvolanie navrhovateľky odmietol. Odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka dovolanie a žiadala napadala napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a „návrhu v celom rozsahu vyhovieť“. Prípustnosť dovolania odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že súd odporkyňu nevyzval, aby dokázala opodstatnenosť svojich opakovaných vedomých výrokov, vyjadrení a tvrdení, nezaoberal sa skutočnosťou, že až po 21. máji 2002 (t.j. po tom, ako došlo k poškodeniu jej práv výrokmi odporkyne, jej dobrého mena, cti a vážnosti v obci), odporkyňa začala zhromažďovať malicherné a zavádzajúce oznámenia dotknutých občanov proti navrhovateľke a jej manželovi. V dôsledku tohto konania odporkyne občania sa začali o predmetnú záležitosť zaujímať, čím bolo jej postavenie a meno ešte viac poškodené. Súd však tieto skutočnosti nevzal do úvahy, aj keď navrhovateľka preukázala, že odporkyňa sa autorke článku skutočne tak vyjadrila (ako je uvedené v návrhu) a tieto svoje tvrdenia potvrdila aj pri výsluchu na polícii. Tieto vyjadrenia odporkyne sú neopodstatnené, pretože ona a ani manžel nikdy neboli predvolaní na obecný úrad so zámerom riešiť nejakú sťažnosť na nich. Dovolateľka ďalej namietala, že hoci do spisu doložila všetky potrebné dôkazy, súd svojím postupom dôkazy zmaril a nevzal ich do úvahy, nedal jej možnosť ani predvolať svedkov.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Podľa jej názoru krajský súd rozhodol vecne správne a v rozhodnutí dostatočne odôvodnil potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku

svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť dovolania navrhovateľky nemožno vyvodiť z vyššie uvedených ustanovení, lebo napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor a v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania.

So zreteľom na to by dovolanie navrhovateľky mohlo byť procesne prípustné, len ak by napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní postihnutom závažnou procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ - g/ tohto ustanovenia. Iné vady aj keby k nim v konaní došlo a prípadne by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ - e/, g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Dovolací súd s prihliadnutím na obsah dovolania a vytýkané nesprávosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa osobitne zamerlal na otázku, či postupom súdov nebola dovoľateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O vadu, významnú z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä

vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom účastníkovi konania odňal jeho procesné práva. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka vytýka súdom nižších stupňov, že nevykonali všetky ňou navrhnuté dôkazy na preukázanie sporných skutočností, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie a vykonané dôkazy nesprávne hodnotili. Pokiaľ dovolateľka poukazovala na skutočnosť, že prvostupňový súd nevykonal niektoré ňou navrhované dôkazy v konaní, súdna prax je jednotná v názore, že ani takáto zistená vada nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napr. R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000). Ak aj súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že k procesným právam účastníka nepatrí, ako sa dovolateľka mylne domnieva, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 213 ods. 5 O.s.p.). Ak súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nerozhodné alebo nadbytočné), nemôže v žiadnom prípade ísť o taký postup, ktorým by bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom. Zároveň treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov; jeho rozhodnutie môže byť z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nemôže založiť. Pokiaľ dovolateľka tvrdí, že súdy pri rozhodovaní vychádzali v dôsledku tohto z neúplných skutkových zistení, treba uviesť, že takáto dovolateľkou tvrdená vada (ak by aj k nej došlo) by mala povahu tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto procesná vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolatel'ka zastáva názor, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samotné nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď napr. R 43/2003). Keďže dovolanie navrhovateľky nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanvej veci je dovolanie navrhovateľky podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jej mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Dovolatel'ka nebola v dovolacom konaní úspešná a preto právo na náhradu trov konania vzniklo odporkyni (243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd odporkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková